

L'home de la Leica

El Castell de Vila-seca acull fins al setembre una mostra fotogràfica d'Agustí Centelles amb imatges de la Guerra Civil

La visita a la mostra es pot fer amb guia | Marc Busquets

Amb la seva càmera Leica va immortalitzar episodis de la Guerra Civil que s'han convertit en icones de la memòria popular. Agustí Centelles (1909-1985) és considerat un dels pioners del fotoperiodisme modern al continent, i de fet se l'ha comparat amb Robert Capa. Ara, el Castell de Vila-seca posa en valor el seu llegat a través d'una exposició que s'allargarà fins al 19 de setembre i que presenta, a banda, 35 imatges inèdites. Milicianes, personalitats de l'època, paisatges i els efectes del conflicte bèl·lic van ser objecte de l'atenció del valencià (instal·lat ja de nen a Barcelona), tot plegat per conformar un testimoni únic i colpidor d'un dels esdeveniments que han marcat la història del nostre país.

La visita a la retrospectiva també pot ser guiada. Si s'opta per aquesta possibilitat, durant l'itinerari (que segueix diverses estances del castell) es donen a conèixer aspectes rellevants en la trajectòria de Centelles, tals com el seu pas per mitjans com *El día gráfico*, *La Humanitat*, *Diario de Barcelona*, *La Publicitat* o *La Vanguardia*, per citar-ne alguns. Anteriorment es va formar amb l'Agrupació fotogràfica de Catalunya, de la qual en va aprendre l'ofici.

La importància de la tasca de Centelles se subratlla en el fet que va ser el primer periodista gràfic que va sortir pels carrers de Barcelona amb la voluntat d'immortalitzar el 19 de juliol de 1936. A la mostra, doncs, s'hi poden veure les fotografies que documenten l'alçament feixista i la resposta republicana popular. Hi apareixen la formació de les milícies, l'activitat al front i els actes amb les personalitats polítiques. Val a dir que un cop a l'Aragó va ser al capdavant de la Unitat de Serveis Fotogràfics de l'Exèrcit de l'Est. Poc més tard, es va encarregar del gabinet fotogràfic del departament especial d'Informació de l'Estat, on va treballar amb el comissari de propaganda de la Generalitat, Jaume Miravittles, i amb els fotògrafs Salvador Pujol i Pere Català i Roca.

Una certa poètica al relat de l'horror

Després de la derrota, Centelles va haver d'exiliar a França. Com altres, va ser internat als camps de concentració d'Argelers primer i Bram més endavant. Tot i així, mai va abandonar el compromís com a cronista; amb Salvador Pujol, de fet, va muntar un laboratori clandestí. Mort Franco, el 1976 va poder recuperar els arxius amagats a Carcassona feia 32 anys, uns 4.000 negatius de la República, la Guerra Civil i l'exili.

Amb el títol *Agustí Centelles. Testimoni d'una guerra (1936-1939)*, la Fundació Vila Casas destaca la figura de Caelles i la seva tasca. Positivades pel propi autor a la dècada dels 70, parlem de més de 100 imatges on s'evidencia el rol innovador del reporter, amunt i avall amb la seva lleugera Leica, que a nivell tècnic va apostar de manera clara i decidida pel reenquadrament de les fotografies per accentuar els seus punts d'interès, i que va ser capaç d'aplicar certa poètica al relat de l'horror que va ser el conflicte bèl·lic.

Pel que fa al valor concret d'algunes de les imatges, s'ha de posar l'accent en la fotografia de

---

l'arribada del president Francesc Macià a la Ciutadella (1936). Igualment notables són les captades a la Manifestació de Rabassaires (1934), o la cèlebre instància *Guàrdies d'assalt al carrer de la Diputació* (1936), "que ha donat la volta al món per l'impacte que va causar veure aquells cavalls fent de trinxera o els fusells utilitzats, una fotografia entre la vida i la mort", segons va apuntar el comissari de la mostra, Daniel Giralt-Miracle, quan aquesta es va presentar mesos enrere.

La cèlebre imatge de Centelles, exposada a Vila-seca